

Přestože branou se vychází z historického centra a do očí, dosud pošilávajících po středověkých památkách, se zabodne první betonový kolos místního paneláku, určitě tak učitě. Můžete si novodobou výstavbu ukrýt za vzrostlé stromy zdejšího rozsáhlého městského parku, který byl založen na konci 19. století. V letním horkém počasí je také park příjemnou oázou stínu. Především se ale parkem dostanete ke zdejšímu židovskému hřbitovu, který jistě okouzlí miniaturností. Hřbitov byl založen v roce 1635 a nejstarší čitelný náhrobek pochází z poloviny 17. století.

Vrátit zpět do města se můžete stejnou cestou parkem kolem Pražské brány. Po pravé straně vás bude hypnotizovat jiná dominanta města – 46 metrů Vysoká brána. Šestipodlažní budova pochází z první poloviny 16. století a kromě obranných funkcí zde sídlil i hlásný. I ona byla několikrát přestavována, naposledy počátkem 20. století. Přímo pod vámi se nacházejí také zbytky židovského ghetta, na jehož křivolaké uličky a stísněné prostory je nejlepší pohled právě z ptáčích perspektiv. Někdejšímu židovskému městu dominují dvě stavby. Samsonův dům (čp. 233) se sgrafitovými malbami, jediná renesanční obytná budova ve městě, a synagoga. V ní sídlí galerie významného rakovnického malíře Václava Rabase. Synagoga byla vystavěna roku

1763. Dnešní podobu, s malou lucernovou věžičkou, dostala budova v roce 1921.

Vysoká ulice vás od synagogy přivede zpět na Husovo náměstí, kterému kromě kostela dominuje i budova radnice. Ta zde stojí již od 16. století. V roce 1801 navíc dostala cibulovitou hodinovou věžičku. Samotné rakovnické náměstí (400 x 50 metrů) bylo budováno od 70. let devatenáctého století, ale některé jeho části mají samozřejmě historii delší. Pravděpodobně k nejstarším domům patří dům čp. 55 na západní straně náměstí. Dům ukrývá gotické sklepy a dva výrazné, členité štíty pocházejí ze 16. století. To dům čp. 53 na stejné straně vznikl výrazně později, alespoň jeho secesní kachlíková fasáda je až z roku 1910. Sídlí zde kavárna Slavia.

Výčet památek by nebyl úplný bez kostelíka sv. Jiljí v západním předměstí Rakovníka. Kostelík zde stával již v 15. století, údajně na místě, kde legendární soudce Krok pohřbil v zemi zlatou sekeru. I hřbitov sídlí v západní části města, od roku 1575. O deset let později vznikl renesanční kostel Nejsvětější Trojice a dřevěná zvonice, v roce 1726 do areálu hřbitova přibyla ještě kaple sv. Rocha.

Nezbedný b(B)akalář

Co by to bylo za město, ve kterém by se vyprahlý poutník nemohl ani občerstvit. Ale Rakovník má „občerstvovacích“ →

FOTO: JAN PERGLER

Sgrafita na Samsonově domě představují výjevy ze života bájeného Samsona

KAM NA KOLO

Z Rakovníka vyráží hned několik značených cyklotras. Nejdelší z nich (24 km) vede podél malebného Rakovnického potoka do obce Jesenice. Cyklotrasa č. 351 dále pokračuje až do nejmenšího města v Evropě – Rabštejna nad Střelou. Podél Rakovnického potoka vede i druhá cyklotrasa č. 303, která má svůj cíl na hradě Křivoklátě (14 km). Cyklotrasa pro-

tíná biosférickou rezervaci UNESCO Křivoklátsko. Poslední cyklotrasu otevřeli 30. dubna a propojuje Rakovník – Nové Strašecí a Lány. Zajímavá cyklostezka vede mikroregionem Poddžbánsko a nazývá se pro rakovnický okres příznačně – Pivní cyklostezka. Měří 37 kilometrů a vede krajem chmele a pivovarů z Lužné do Krušovic.

Pražská brána střeží vstup do města od východu.

KAM V OKOLÍ

● Na Rakovnicku je několik zajímavých přírodních památek. Například ve vesničce **Soseň**, zhruba patnáct kilometrů západně od Rakovníka, naleznete pozoruhodný balvan, který má nahoře plošinu, v níž je deset prohlubenin. Balvanu se říká Boží kámen a podle legendy na něm seděl sám Kristus s apoštolý, když putovali světem.

● O pět kilometrů dál na západ se rozkládají **Krtské skály** na ploše osmaosmdesáti hektarů. Jedná se o území, kde jsou četné zvětřelé skalní útvary, roztroušené balvany a drobné bývalé lomy, v nichž žijí vzácní obojživelníci, zejména čolkové. Přes území přírodní památky Krtské skály vede naučná stezka.

● Jen několik kilometrů severozápadně od Rakovníka se nachází tajemné místo **Na Kokrdech**. V listopadu roku 1620 se právě tato část zvlněného krajiny nad městem stala útočištěm královských vojsk Friedricha Falckého v bitvě s císařem Ferdinandem II., která předcházela střetu obou panovníků na Bílé hoře. Ještě na počátku minulého století se historici domnívali, že zdejší čtyřúhelní-

kový val vybudovali právě vojáci českého vojska Friedricha Falckého. Archeologické průzkumy však odhalily, že val pochází z daleko dřívější doby a podle všeho byl součástí většího keltského osídlení a sloužil jako svatyně.

● Přes Lišanský potok není z Kokrdu na nevysoký kopec **Hlaváčov** vidět, nicméně až na jeho vrchol vede z Rakovníka modrá turistická značka. V nadmořské výšce 405 m jsou zde roztroušeny po okolí zbytky opevněných valů a příkopy hradu Hlaváčov. Hrad byl vybudován na přelomu 12. a 13. století a dokud nebyl dostavěn Křivoklát, byl správním centrem Rakovnicka.

● Původně lovecký zámek Rudolfa II. vybudovaný v roce 1589 na místě někdejší tvrze, povýšil první československý prezident Tomáš G. Masaryk na sídlo hlavy státu. **Lány** nechal v roce 1929 přestavět Josipem Plečnikem na trvalé letní sídlo prezidentů republiky. Současná podoba je v pseudo-barokním slohu a park o rozloze 100 hektarů je přístupný veřejnosti.